190/2023. (V. 22.) Korm. rendelet

a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön történő felhasználásának szabályairól

A Kormány a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 66. § (1a) bekezdés *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *iszapdepónia:* a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő mederből származó mederiszap víztelenítése és ideiglenes tárolása céljából létesített tározó vagy lerakat, ahol a mederiszap kockázatbecslést követően kerül elhelyezésre;
2. *meder:* a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 1. számú melléklet 12. pontja szerinti fogalom;
3. *mezőgazdasági felhasználás:* a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldre történő kijuttatása és termőföldbe történő bedolgozása.

2. A talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználásának bejelentése

2. § (1)[1] A meder kezelője a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfvt.) 49. § (2) bekezdés *e)* pontja szerinti bejelentését a talajjavító mederanyag felhasználására tervezett termőföld fekvése szerint illetékes, talajvédelmi hatáskörében eljáró megyei kormányhivatalnak (a továbbiakban: talajvédelmi hatóság) teszi meg.

(2) Az (1) bekezdés szerinti bejelentéshez a Tfvt. 49. § (7) bekezdése szerinti egyszerűsített talajvédelmi terv mellett csatolni kell a vízügyi igazgatási szerv, a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő meder esetében az Országos Vízügyi Főigazgatóság által jóváhagyott, az 1. melléklet szerinti kockázatbecslést (a továbbiakban: kockázatbecslés) annak megállapítására, hogy a mederből eltávolítandó mederiszapnál fennáll-e olyan kockázat, ami kizárná talajjavító mederanyagként történő mezőgazdasági felhasználását.

(3) A vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő mederből származó talajjavító mederanyag (beleértve az iszapdepóniában elhelyezett anyagot is) mezőgazdasági felhasználásának (1) bekezdés szerinti bejelentésekor egyszerűsített talajvédelmi terv helyett talajvédelmi szakértő által készített, a 2. melléklet szerinti talajvédelmi nyilatkozatot kell csatolni. A talajvédelmi nyilatkozat 5 évig hatályos. A talajvédelmi nyilatkozat alapján végzett tevékenység a talajvédelmi nyilatkozat hatályossági ideje alatt folytatható.

3. A kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának engedélyezése

3. § (1)[2] Kezelt mederiszap (ideértve az iszapdepóniában elhelyezett mederiszapot is) mezőgazdasági felhasználásához a Tfvt. 49. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti engedély iránti kérelmet a meder kezelőjének a kezelt mederiszap felhasználására tervezett termőföld fekvése szerint illetékes talajvédelmi hatósághoz kell benyújtania.

---

1 Módosította: 485/2026. (XI. 11.) Korm. rendelet 1. § a).
2 Módosította: 596/2023. (XII. 21.) Korm. rendelet 13. §.

(2) A kérelem az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvényben meghatározott adatokon túlmenően tartalmazza a kezelt mederiszap felhasználásával érintett termőföld helyrajzi számát és annak kihelyezéssel érintett nagyságát (hektárban megjelölve), továbbá a kérelemhez csatolni kell a talajvédelmi tervet és a 2. § (2) bekezdése szerint jóváhagyott kockázatbecslést.

(3) A talajvédelmi hatóság a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználását öt évre engedélyezi. Az engedélyező határozat tartalmazza a kezelt mederiszap felhasználásának engedélyezett területét és a kezelt mederiszap termőföldre történő kijuttatásának feltételeit. A talajvédelmi hatóság a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználása tárgyában hozott döntését közli a jegyzővel is.

4. A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásához készítendő talajvédelmi tervre, egyszerűsített talajvédelmi tervre és talajvédelmi nyilatkozatra vonatkozó követelmények

4. § (1) A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön felhasználható, területegységre kijuttatható mennyiségét és a felhasználás módját

a) talajjavító mederanyag esetében az egyszerűsített talajvédelmi tervben vagy a talajvédelmi nyilatkozatban,

b) kezelt mederiszap esetében a talajvédelmi tervben

kell meghatározni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mennyiségnek és a felhasználás módjának meghatározása során legalább

a) a talaj vízgazdálkodási tulajdonságait,

b) a vízháztartási mérleget,

c) a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mérgező (toxikus) elem-, károsanyag-, valamint tápanyagtartalmát, továbbá

d) a talajvédelmi terv és a talajvédelmi nyilatkozat szerint termeszteni tervezett növény víz- és tápanyag- (elsősorban nitrogén-) igényét

kell figyelembe venni. A felhasználás módját, gyakoriságát, a felhasználható mérgező (toxikus) elemek és káros anyagok mennyiségét a talaj legfeljebb 25 cm-es művelési mélységére elvégzett terhelhetőségi számítások alapján kell megállapítani.

5. § (1) A talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználását megalapozó egyszerűsített talajvédelmi terv és talajvédelmi nyilatkozat, valamint a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználását megalapozó talajvédelmi terv elkészítéséhez

a) el kell végezni a 3. mellékletben meghatározott talaj- és vízvizsgálatokat, valamint

b) vizsgálni kell a kijuttatandó talajjavító mederanyag vagy kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználás előtti, 4. melléklet szerinti jellemzőit.

(2) A 4. melléklet szerinti állati-növényi zsiradék, összes alifás szénhidrogén, policiklusos aromás szénhidrogének és poliklórozott bifenilek mutatóinak vizsgálatától a talajvédelmi hatóság eltekinthet, ha ezen vizsgálatok nélkül is megállapítható, hogy a felhasználásra kerülő talajjavító mederanyag vagy kezelt mederiszap ezeket az anyagokat nem tartalmazhatja.

(3) Talajjavító mederanyag és kezelt mederiszap e rendelet szerinti vizsgálatait az adott vizsgálatra akkreditált laboratórium végzi.

5. A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználására vonatkozó követelmények

6. § (1) Kezelt mederiszap nem használható fel olyan talajon, amely

a) az 5. mellékletben meghatározott értékeket meghaladó koncentrációban tartalmaz mérgező (toxikus) elemeket és káros anyagokat;

b) pH-értéke 5,5-nél alacsonyabb;

c) szélsőséges mechanikai összetételű, azaz durva homok (a leiszapolható rész kisebb, mint 10 százalék) vagy nehéz agyag (a leiszapolható rész nagyobb, mint 80 százalék);

d) talajvizének nitrátkoncentrációja a 3. melléklet szerinti mintavétellel vett minta vizsgálata alapján meghaladja az 50 mg/l értéket; vagy

e) fagyott, hóval borított vagy vízzel telített.

(2) A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználása során úgy kell eljárni, hogy az ne eredményezzen a talajban az 5. mellékletben meghatározott határértéknél magasabb értékeket.

(3) A nitrátérzékeny területre talajjavító mederanyaggal és kezelt mederiszappal kijuttatott összes nitrogén mennyisége nem haladhatja meg évente a 170 kg/ha értéket. Ha az adott területen a kijuttatás évében még szervestrágyázást is végeznek, akkor a szerves trágyával évente a nitrátérzékeny területre kijuttatott nitrogén együttes mennyisége nem lehet több, mint 170 kg/ha.

7. § A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap megengedhető mérgező (toxikus) elem és károsanyag-határértékeit a 6. melléklet tartalmazza. Ha a mérgező (toxikus) elem, valamint káros anyag koncentrációja meghaladja a 6. melléklet C oszlopának határértékeit, de nem haladja meg a B oszlop határértékeit, akkor a mezőgazdasági felhasználás a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználására meghatározott előírások szerint történhet, így a 3. § és a 6. § (1) bekezdése alkalmazandó.

8. § (1) Zöldségnövények és a talajjal érintkező gyümölcsök termesztése esetében a termesztés évében, valamint az azt megelőző évben talajjavító mederanyag és kezelt mederiszap nem használható fel.

(2) Termő szőlő- és bogyósgyümölcs-ültetvényekben, valamint intenzív, alacsony törzsű gyümölcsültetvényekben talajjavító mederanyagot és kezelt mederiszapot csak a vegetációs időn kívül lehet felhasználni. Hagyományos művelésű, magas törzsű gyümölcsfák esetében a mezőgazdasági felhasználás és a betakarítás között legalább hat hét várakozási időnek kell eltelnie.

(3) Szántóföldi növények termesztésére, valamint takarmánytermesztésre használt területen talajjavító mederanyag és kezelt mederiszap csak a betakarítás és a következő vetés közötti időszakban használható fel.

9. § A vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő mederből kotort, iszapdepóniában elhelyezett talajjavító mederanyag vagy kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználása legfeljebb a deponálás befejezését követő második év február 28. napjáig történhet meg. A határidő lejártát követően a mederiszap mezőgazdasági felhasználása tilos.

10. § (1) A talajjavító mederanyagot és a kezelt mederiszapot a termőföldbe be kell dolgozni. A bedolgozást elvégző személyére és a bedolgozás módjára a meder kezelője és a kijuttatással érintett termőföld tulajdonosa közötti megállapodás az irányadó.

(2) A talajvédelmi hatósági engedélyben foglaltak alapján a meder kezelője a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásra történő átadásáról, átvételéről a kijuttatással érintett terület tulajdonosa részére bizonylatot állít ki, amely tartalmazza

a) a kezelt mederiszap kijuttatásával érintett terület helyrajzi számát, művelési ágát és a kijuttatással érintett terület nagyságát, valamint

b) a kijuttatott kezelt mederiszap mennyiségét (m^3-ben vagy tonna szárazanyagban).

(3) A (2) bekezdés szerinti bizonylat mintáját a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) a honlapján közzéteszi.

6. Adatszolgáltatás, nyilvántartás vezetése

11. § (1) A meder kezelője naprakész nyilvántartást vezet

a) a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mennyiségéről és minőségi jellemzőiről,

b) az alkalmazott kezelés módjáról és
c) a mezőgazdasági felhasználásra történő átadásról.

(2) A meder kezelője az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban foglalt adatot a bejegyzése napjától kezdődően öt évig köteles megőrizni.

12. § (1) A meder kezelője minden év március 31-ig nyilvántartása alapján megküldi a talajvédelmi hatóságnak – a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználását engedélyező határozat számának megadásával – az élelmiszerlánc-felügyeletért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett formanyomtatvány alkalmazásával az előző évi tevékenységére vonatkozóan
a) a mezőgazdasági felhasználásra átadott kezelt mederiszap mennyiségét (köbméterben vagy szárazanyagtonnában kifejezve),
b) a kezelt mederiszap kezelésének módját,
c) a kezelt mederiszap összetételét és minőségi jellemzőit, valamint
d) a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának helyét (a földterület helyrajzi számának, területének megadásával).

(2) A talajvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti adatokat összesíti és az összesített adatokat minden év május 31-ig megküldi a NÉBIH-nek, valamint a terület fekvése szerint illetékes vízvédelmi hatóságnak.

(3) Ha a meder kezelője az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének határidőn belül nem tesz eleget, a talajvédelmi hatóság – határidő tűzésével – felszólítja az előző évi tevékenységére vonatkozó adatok megküldésére.

7. Jogkövetkezmények

13. § Ha a talajvédelmi hatóság a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény szerinti szankciót alkalmazott arra figyelemmel, hogy a bejelentő vagy az engedélyes a bejelentéstől vagy az engedélytől eltérő tevékenységet folytatott, és a talajvédelmi hatóság ismételten megállapítja, hogy a bejelentő vagy az engedélyes kötelezettségének továbbra sem tesz eleget, a talajvédelmi hatóság megtiltja a bejelentő vagy az engedélyes tevékenységének folytatását a határértékek megtartását bizonyító vizsgálat elvégzésének hitelt érdemlő igazolásáig.

14. § A talajvédelmi hatóság haladéktalanul tájékoztatja a vízvédelmi hatóságot, ha a talaj vagy a talajvíz szennyezettségi szintje meghaladja az 5. melléklet szerinti határértéket.

8. Záró rendelkezések

15. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

16. § A 12. § (1) és (2) bekezdése szerinti adatszolgáltatást első alkalommal a 2023. év vonatkozásában kell teljesíteni 2024. március 31-ig.

1. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

A kockázatbecslés tartalma

1. Az eltávolításra tervezett mederiszap helye:
1.1. [1] a megye megnevezése,
1.2. a vízfolyás, állóvíz megnevezése,
1.3. a tervezett eltávolítás megjelölése:
1.3.1. vízfolyás esetében a szelvényszám, megadva a két végpontot,
1.3.2. állóvíz esetében helyrajzi szám,
1.3.3. lakott területtől való távolság, ha közvetlen kapcsolat és lefolyás van (km),
1.3.4. az iszapdepónia esetében:
1.3.4.1. az iszapdepónia helye (medrenként részletezve):

1 Módosította: 485/2026. (XI. 11.) Korm. rendelet 1. § b).

1.3.4.1.1. közvetlenül a mederrel egyező szelvény melletti parti sávban,
1.3.4.1.2. tározó esetében a létesítendő tároló helyének ingatlan-nyilvántartási adatai (község, helyrajzi szám, területnagyság),
1.3.4.2. a kotrás és deponálás idejének ismertetése.
2. Az eltávolításra kerülő mederiszap becsült mennyisége (m3) és átlagos vastagsága (m).
3. A helyszíni felmérés során megállapított jellemzők rövid ismertetése:
3.1. erőteljesebb feliszapolódás,
3.2. vízminőségi kérdések,
3.3. hulladék mértéke,
3.4. növényekkel való fedettség.
4. A helyszíni mérések eredményeinek rövid értékelése.
5. Az érintett meder legutolsó vízgyűjtő-gazdálkodási terv szerinti jellemzése.
6. Arra vonatkozó adat, hogy volt-e az elmúlt 15 évben bármilyen haváriajellegű szennyezés, ami kihatással lehet az érintett mederiszap tekintetében (ha igen, úgy ennek rövid leírása és az ebből származó potenciális szennyezőanyagok megnevezése).
7. A felszíni víztestet közvetlenül érintő vagy legfeljebb folyásiránnyal felfelé 3 km-en belüli alábbi bevezetések megadása, szelvényszám és a hígítás mértékének megadásával:
7.1. kommunális szennyvíz bevezetése,
7.2. ipari szennyvíz bevezetése,
7.3. termálvíz bevezetése,
7.4. hűtővíz bevezetése,
7.5. lakott területről származó csapadékvíz bevezetése.
8. Ipari szennyvízbevezetés esetén az iparág és a potenciális szennyezőanyag megnevezése.
9. Az egyes bevezetéseken kívül azon információk, amelyek alapján feltételezhető egyéb szennyezés.
10. Bármelyik potenciális bevezetésnél annak meghatározása, hogy milyen potenciális szennyezőanyagokat kell mérni a talajjavító mederanyagra a 3. mellékletben meghatározott komponenseken kívül.
11. A javasolt mintavételi sűrűség meghatározása
11.1. Kommunális szennyvíz bevezetésénél,
11.1.1. ha a hígítás mértéke 20-szorosnál nagyobb, és 1 km-nél nagyobb távolságra van a bevezetés a mederiszap-eltávolítás kezdőpontjától, akkor 1 km-enként, vagy ha az eltávolított mederanyag nagyobb, 2000 m^3-enként kell mintát venni, és 3 pontmintából kell átlagmintát képezni;
11.1.2. ha a hígítás mértéke 20-szorosnál nagyobb, és legfeljebb 1 km távolságra van a bevezetés a mederiszap-eltávolítás kezdőpontjától, akkor a folyásirány szerint a mederiszap-eltávolítás pontjánál, valamint ettől 200 m, 400 m és 750 m távolságra kell többletmintát venni, azt követően a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség alkalmazandó;
11.1.3. ha a hígítás mértéke 10-szeres vagy annál nagyobb, de nem haladja meg a 20-szoros mértéket, akkor a folyásirány szerint a mederiszap-eltávolítás pontjánál, valamint ettől 100 m, 200 m, 400 m és 750 m távolságra kell többletmintát venni, azt követően a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség alkalmazandó;
11.1.4. ha a hígítás mértéke 10 alatti, akkor a folyásirány szerint a mederiszap-eltávolítás pontjánál, valamint ettől 100 m, 200 m, 300 m, 400 m, 500 m, 750 m és 1000 m távolságra kell többletmintát venni, azt követően a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség alkalmazandó;
11.1.5. időszakos vízfolyásokba, állóvizekbe való bevezetés esetén száraz időszakban meg kell nézni, hogy meddig ül ki az iszap, és addig a pontig, de minimum 500 m-ig 100 m-enként kell többletmintát venni, azt követően pedig a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség alkalmazandó.
11.2. Ipari szennyvíz bevezetésénél

11.2.1. élelmiszeriparból származó ipari szennyvíz bevezetésénél, vagy ha kommunális jellegű szennyvizet bocsát ki az üzem, akkor a 11.1. pontban foglaltakat kell alkalmazni;

11.2.2. ha olyan iparágból származhat szennyeződés, ahol potenciálisan nehézfémszennyezés lehetséges, akkor,

11.2.2.1. ha ipari előtisztítót követően történik a bevezetés, a 11.1. pontban meghatározott követelmények alkalmazandóak, de a mintákból meg kell mérni a potenciális szennyezőanyagokat is;

11.2.2.2. ha nincs ipari előtisztító, akkor az adott technológia által lehetséges potenciális szennyezőanyagok mindegyikét meg kell mérni az iszapból, a mintavételi sűrűség pedig minimum a 11.1.3. pont, vagy kisebb hígítás esetén a 11.1.4. pont szerinti.

11.3. Termálvíz bevezetésénél fajlagos vezetőképesség-mérés szükséges a bevezetés előtt 50 m-rel, ami megadja a háttérértéket, és ehhez viszonyítva mindaddig mérni kell 2 parti pontban és egy sodorvonali pontban, amíg a háttérértéknél 115%-nál magasabb érték mérésére nem kerül sor. Eddig a pontig az iszap nem lehet talajjavító mederanyag. Ezt követően meg kell mérni 0 m-nél, 100 m-nél és 200 m-nél az iszap sótartalmát és policiklusos aromás szénhidrogén értékét is, amelyet követően a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség és anyagok vizsgálata szükséges.

11.4. Hűtővíz bevezetésénél,

11.4.1. ha 15 éven belül nem volt vízminőséget befolyásoló havária esemény, akkor úgy kell tekinteni, mintha nem lenne bevezetés és a 11.1.1. pontban meghatározott mintavételezési sűrűség alkalmazandó;

11.4.2. ha 15 éven belül volt bármilyen vízminőséget befolyásoló háváriaesemény, akkor a 11.2. pontban meghatározottak irányadóak.

11.5. Lakott területről származó csapadékvíz bevezetésénél

11.5.1. belterülettel érintett felszíni víztestnél, ha a mederiszap-eltávolítás kezdőpontja 1 km-en belül van, az alábbi sűrített mintavétel szükséges, ahol a mintákat PAH-ra is meg kell vizsgálni:

11.5.1.1. 2000 fős vagy az alatti lakosságszámú településnél a mederiszap-eltávolítás kezdő pontjában és attól 1000 m-re is,

11.5.1.2. 2001–10 000 fő közötti lakosságszámú településnél a mederiszap-eltávolítás kezdő pontjában és attól 500 m-re és 1000 m-re is,

11.5.1.3. 10 001–50 000 fő közötti lakosságszámú településnél a mederiszap-eltávolítás kezdő pontjában és attól 250 m-re, 500 m-re és 1000 m-re is,

11.5.1.4. 50 000 fő feletti lakosságszámú településnél a mederiszap-eltávolítás kezdő pontjában és attól 200 m-re, 400 m-re, 600 m-re, 800 m-re és 1000 m-re is;

11.5.2. ha a bevezetés 1 km-nél távolabb van, de 3 km-en belül, akkor a fenti értékeket csak akkor szükséges figyelembe venni, ha valamilyen vízminőséget befolyásoló haváriahelyzet miatt reális kockázat történt az elmúlt 15 évben;

11.5.3. a 10 000 fő alatti településeknél a belterületi szakaszon 200 m-enként kell többletmintát venni, és PAH-ra is vizsgálni;

11.5.4. nem minősül talajjavító mederanyagnak a mederiszap, ha

11.5.4.1. a 10 000 fő feletti lakosságszámú településeken átfolyó vízfolyások, ott található állóvizek belterületi részéről származik,

11.5.4.2. a 10 000 fős vagy az alatti lakosságszámú településen átfolyó vízfolyás, ott található állóvíz medrében hulladék található;

11.5.5. ha az előző pontokban foglaltak alapján az általánosan előírthoz képest sűrűbb vizsgálat szükséges, minden pontmintát vizsgálni kell, abból átlagminta nem képezhető.

12. Védett vízbázis érintettségére vonatkozó vizsgálati megállapítások.

13. A kockázatbecslést végző egyéb észrevételei.

14. A kockázatbecslés mellékleteként csatolni kell

14.1. azt az átnézetes térképet, amelyen az érintett vízfolyáson, állóvízen a mederiszap-eltávolítás helyszíne, valamint a mederiszap minőségét befolyásolható (az érintett szakaszon és a kezdő ponttól folyásiránnyal szemben 3 km távolságra lévő) bevezetések feltüntetésre kerülnek a legfontosabb műszaki paraméterekkel együtt,
14.2. a vett minták laborvizsgálati eredményközlőjét, valamint
14.3. iszapdepóniában elhelyezett iszap esetén a deponált iszap eredetét igazoló dokumentumot (építési naplót, vagyonkezelő teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatát vagy egyéb megfelelő dokumentumot).
15. A kockázatbecslés alapján a kockázatbecslést végző által javasolt mintavételi sűrűség és a 11.1.1. pontban meghatározott követelményeken felül még vizsgálandó potenciális szennyezőanyagok felsorolása.
16. Összefoglaló szakvélemény.
17. A kockázatbecslést végző neve, szakértői, illetve tervezői jogosultsága és aláírása.

2. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

A vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő mederből származó talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználásához szükséges talajvédelmi nyilatkozat tartalma

1. A földhasználó, a beruházó, illetve a megrendelő neve és címe (földbérlet esetén a tulajdonos adatai is).
2. A vizsgálatba vont területtel kapcsolatos következő adatok:
2.1. a kihelyezéssel érintett település megnevezése,
2.2. a vizsgálatba vont terület
2.2.1. nagysága,
2.2.2. ingatlan-nyilvántartás szerinti művelési ága,
2.2.3. helyrajzi száma,
2.2.4. szükség esetén blokkazonosítója,
2.2.5. parcellaazonosítója, illetve sarokpontok koordinátái,
2.3. a tényleges kijuttatási terület nagysága.
3. A tevékenység területén lévő talajvédelmi létesítmények ismertetése.
4. A mintavétellel kapcsolatos következő adatok:
4.1. a mintavétel helye, ideje, módja,
4.2. a vizsgált anyagok megnevezése,
4.3. talajminták, illetve a vizsgált anyagból származó minták száma.
5. Akkreditált laboratórium által kiállított talajvizsgálati jegyzőkönyv.
6. A vizsgálatba vont terület konkrét helyszíni, illetve laboratóriumi vizsgálatokra alapozott talajtani jellemzése.
7. A termőréteg vastagságának megállapítása a talajjavító mederanyag felhasználásához, a talajtani alkalmasság megállapítása, feltételek meghatározása.
8. A talajjavító mederanyag vizsgálati paramétereinek elemzése.
9. A terület jogszabály szerinti esetleges érzékenységének megjelölése.
10. A talajterhelés meghatározása, amelynek során figyelembe kell venni a talaj tápanyag-szolgáltatását és a növények tápanyagigényét.
11. Legfeljebb 10 hektáronként kialakított mintatereken javaslat
11.1. a tervezett tevékenység megvalósíthatóságára,
11.2. az alkalmazható módszerekre, valamint
11.3. a szükséges járulékos beavatkozásokra, különösen az erózió elleni védelemre, mélylazításra, vízrendezésre.
12. A nyilatkozatot kiállító talajvédelmi szakértő neve, aláírása, a kiállítás dátuma.
13. 1:10 000 méretarányú talajtérkép mellékletként csatolva.

3. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának megkezdéséhez szükséges talaj- és vízvizsgálatok

	A	B	C	D
1.	Vizsgálandó paraméter	Kezelt mederiszap	Talajjavító mederanyag	Vizsgálati szabvány*
2.	1. Talajból:			
3.	1.1. pH (H_2O)	+	X	MSZ–08–0206–2:1978
4.	1.2. Humusztartalom H%	+	X	MSZ–08–0210:1977 MSZ 21470–52:1983 MSZ–08–0452:1980
5.	1.3. Összes karbonáttartalom	+	X	MSZ–08–0206–2:1978
6.	1.4. Összes vízben oldható sótartalom	+	X	MSZ–08–0206–2:1978
7.	1.5. Arany-féle kötöttség (K_A)	–	X	MSZ–08–0205:1978
8.	1.6. Mechanikai összetétel	o	–	MSZ–08–0205:1978
9.	1.7. Térfogattömeg	–	–	MSZ–08–0205:1978 MSZ EN ISO 11272:2017
10.	1.8. pF-sor**	–	–	MSZ–08–0205:1978
11.	1.9. Kicserélhető kationok	o	–	MSZ–08–0214–1:1978 MSZ–08–0214–2:1978 MSZ 1484–3:2006
12.	1.10. Toxikus elem tartalom (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mo, Ni, Pb, Se, Zn)	X	X	MSZ–21470–50:2006 MSZ EN 16170:2017
13.	1.11. Talajtoxicitás-vizsgálat (Azotobacter agile teszt)	X^I	–	MSZ–21978–30:1988
14.	1.12. Felvehető tápanyagtartalom P_2O_5, K_2O, Mg, NO_3-NO_2	X	X	MSZ–20135:1999
15.	1.13. Aktuális talajvízszint meghatározása 5 m-ig	szükséges	–	MSZ 21464:1998
16.	2.1. pH, EC, KOI, Ca++, Mg++, Na+, K+, NH_4^+ CO_3-, HCO_3-, CI, SO_4-, NO_3-, NO_2-, toxikus elemek, ΣPAH***, ΣPCB***, TPH***	X^{II}	–	MSZ–1484–3:2006 MSZ EN ISO 11885:2009

\+ Legfeljebb 10 hektáronkénti gyakorisággal 150 cm mélységig feltárt talajszelvény genetikai szintjeiből vett mintákból kell meghatározni.

o Legfeljebb 50 hektáronkénti gyakorisággal jellemző fizikai, vízgazdálkodási, kémiai tulajdonságú talajfoltokban feltárt talajszelvények genetikai szintjeiből vett talajmintákból kell meghatározni.

X Legfeljebb 5 hektáronként kialakított mintatereken 25 leszúrásból átlagmintát kell képezni 0–25 cm-es talajrétegből, melyekből a jelzett paraméterek vizsgálandók. Injektálás esetén 5 hektáronként 25–60 cm-es talajrétegből is átlagmintát kell venni.

X^I Az „X” szerint képzett átlagminták 0–25 cm-es szintjéből vett talajmintákból kell meghatározni.

X^{II} Amennyiben a talajvíz 5 m-en belül elérhető, 50 hektáronként egy vízmintát, ha a talajvíz 3–1,5 m-en belül elérhető, 50 hektáronként két vízmintát kell venni.

* A paraméterek ellenőrzésekor az ott megjelölt vagy azzal egyenértékű vizsgálati módszereket kell alkalmazni. A szabványtól eltérő vizsgálati módszer alkalmazása esetén az alkalmazott eljárásról leírást kell csatolni.

** A talaj vízgazdálkodási tulajdonságait jellemző méréssorozat.

*** Meghatározásuk előzetes hatósági egyeztetés alapján mellőzhető.

4. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap vizsgálandó komponensei és egyéb jellemzői a mezőgazdasági felhasználás előtt

1. Jellemzők

	A	B	C	D
1.	Vizsgálandó paraméter	Kezelt mederiszap	Talajjavító mederanyag	Vizsgálati szabvány*
2.	Mintavétel			MSZ EN ISO 5667–13:2000
3.	pH	+	+	MSZ EN 15933:2013
4.	Elektromos vezetőképesség (sótartalom)	–	–	–
5.	Összes szárazanyag	+	+	MSZ–318–3:1979
6.	Összes szerves anyag	+	+	MSZ–318–3:1979
7.	Összes oldott anyag / oldott ásványi anyag	–	–	–
8.	Ca++, Mg++, Na+, K+	–	–	–
9.	CO_3--, HCO_3-, CI, SO_4--, NO_3-, NO_2-	–	–	–
10.	KOI	–	–	–
11.	Összes N	+	+	MSZ–318–18:1981 MSZ–08–1744–1:1988 MSZ EN 16168:2013
12.	NH_4-N	–	–	–
13.	Összes foszfor (P_2O_5)	+	+	MSZ–318–19:1981 MSZ EN 16170:2017
14.	Összes kálium (K_2O)	+	+	MSZ–318–8:1986 MSZ–08–1744–3:1988 MSZ–08–1933–7:1986 MSZ 21470–50:2006 MSZ EN 16170:2017
15.	Pb, Cd, Co, Cr, Cu, Mo, Ni, Hg, Se, Zn, As	+	+	MSZ–21470–50:2006 MSZ EN 16170:2017 és kiegészítő listán (3)
16.	Fe, Al, Mn, B, Ba	–		MSZ EN 16170:2017
17.	Anionos felületaktív anyag	–	–	–
18.	Állati-növényi zsiradék (szerves oldószer extrakt)	+	+	MSZ–318–6:1979
19.	Összes alifás szénhidrogén (TPH)	+	+	MSZ 21470:94
20.	Policiklusos aromás szénhidrogének (ΣPAH)	+	+	MSZ 21978–90:1999 MSZ 21470:84
21.	Poliklórozott bifenilek (ΣPCB)	+	+	MSZ 21470:98
22.	Fekál coli és fekál Streptococcus	+	+	MSZ 318–7:1986
23.	Salmonella sp.		+	
24.	Humán parazita bélféreg pete		+	

2. Kiegészítő szabványlista*

2.1.	K+ és Na+:	MSZ 260–38:1986
2.2.	Ca++ és Mg++:	MSZ 260–52:1989
2.3.	Ca++:	MSZ 260–51:1988

2.4.	Mg++:	MSZ 260–36:1987
2.5.	K+, Na+, Ca++, Mg++:	MSZ EN ISO 15587–1:2002 MSZ EN ISO 15587–2:2002 MSZ EN ISO 11885:2009
2.6.	HCO_3-, CO_3-- (karbonát-lúgosság):	MSZ EN ISO 9963–1:1998 MSZ EN ISO 9963–2:1998 MSZ 260–5:1971
2.7.	NO_2-, NO_3-, SO_4--, CI-:	MSZ EN ISO 10304–1:2009
2.8.	NO_2-, NO_3- egyenként és összesen:	MSZ EN ISO 13395:1999
2.9.	iononkénti meghatározás szabványai:	MSZ EN 26777:1998
2.9.1.	NO_3-:	MSZ 260–10:1985
2.9.2.	NO -:	MSZ 260–11:1971
2.9.3.	Cl^-:	MSZ 260–6:1977 MSZ EN ISO 10304–1:2009
2.9.4.	SO_4--:	MSZ EN ISO 10304–1:2009 (3)
2.9.5.	Ni:	MSZ 318–7:1983
2.9.6.	Pb:	MSZ 318–10:1985
2.9.7.	Cr:	MSZ 318–11:1983
2.9.8.	Cu:	MSZ 318–15:1987
2.9.9.	Zn:	MSZ 318–20:1983
2.9.10.	Cd:	MSZ 318–21:1983
2.9.11.	Co:	MSZ 318–23:1984
2.9.12.	Hg:	MSZ 318–24:1984
2.9.13.	Mo:	MSZ 318–25:1984
2.9.14.	As:	MSZ 318–28:1992

* A paraméterek ellenőrzésekor az ott megjelölt vagy azzal egyenértékű vizsgálati módszereket kell alkalmazni. A szabványtól eltérő vizsgálati módszer alkalmazása esetén az alkalmazott eljárásról leírást kell csatolni.

5. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

Mérgező (toxikus) elemek és káros anyagok megengedett maximális koncentrációja talajokban

	A	B
1.	Paraméter	Határérték mg/kg szárazanyag
2.	As	15
3.	Cd	1
4.	Co	30
5.	∑Cr	75
6.	Cr^{VI}	1,0
7.	Cu	75
8.	Hg	0,5
9.	Mo	7
10.	Ni	40
11.	Pb	100
12.	Se	1
13.	Zn	200

6. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez

A talajjavító mederanyagban és a kezelt mederiszapban megengedett mérgező (toxikus) elemek és káros anyagok határértékei mezőgazdasági felhasználás esetén

	A	B	C
1.	Paraméter	Kezelt mederiszap mg/kg szárazanyag	Talajjavító mederanyag mg/kg szárazanyag
2.	As	75	25
3.	Cd	10	7
4.	Co	50	50
5.	ΣCr	1000	700
6.	Cr^{VI}	1	1
7.	Cu	1000	700
8.	Hg	10	7
9.	Mo	20	10
10.	Ni	200	140
11.	Pb	750	525
12.	Se	100	50
13.	Zn	2500	1750
14.	ΣPAH	10	5
15.	ΣPCB	1	0,5
16.	TPH	4000	2500

TARTALOMJEGYZÉK

190/2023. (V. 22.) Korm. rendelet 1
a talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap termőföldön történő felhasználásának szabályairól 1
1. Értelmező rendelkezések 1
2. A talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználásának bejelentése 1
3. A kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának engedélyezése 1
4. A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásához készítendő talajvédelmi tervre, egyszerűsített talajvédelmi tervre és talajvédelmi nyilatkozatra vonatkozó követelmények 2
5. A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználására vonatkozó követelmények 2
6. Adatszolgáltatás, nyilvántartás vezetése 3
7. Jogkövetkezmények 4
8. Záró rendelkezések 4
1. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 4
A kockázatbecslés tartalma 4
2. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 7
A vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő mederből származó talajjavító mederanyag mezőgazdasági felhasználásához szükséges talajvédelmi nyilatkozat tartalma 7
3. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 8
A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap mezőgazdasági felhasználásának megkezdéséhez szükséges talaj- és vízvizsgálatok 8
4. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 9
A talajjavító mederanyag és a kezelt mederiszap vizsgálandó komponensei és egyéb jellemzői a mezőgazdasági felhasználás előtt 9
5. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 10
Mérgező (toxikus) elemek és káros anyagok megengedett maximális koncentrációja talajokban 10
6. melléklet a 190/2023. (V. 22.) Korm. rendelethez 10
A talajjavító mederanyagban és a kezelt mederiszapban megengedett mérgező (toxikus) elemek és káros anyagok határértékei mezőgazdasági felhasználás esetén 11